

חדש וישן בויאט-נאם

ג' ולר

מלחמה נראית תמיד חדשה ושונה לאלה הלוחמים בה, בעיקר לאנשים שחסרים ניסיון קרבי קודם. יש להניח שמלחמת האמריקנים בויאט-נאם היא החדשה ביותר והשונה ביותר מכל המלחמות שנוהלו אי-פעם, ובכל זאת אפשר למצוא בה דברים שגילים כגיל הפלנגות של אלכסנדר מוקדון או רובי הקשת. הבה נת-בונן בקצרה בכמה בחינות צבאיות משני הסוגים — החדש והישן.

אחרי מלחמת העולם השנייה טענו מצבי-אים גרמנים רבים שכושרה הצבאי של ארה"ב התבטא בעיקר בתחומי הארטי-לריה והתחזוקה. האמריקנים בויאט-נאם עלו על עצמם, כשם שעלו על שאר צב-אות העולם, בשני תחומים אלו. הארטי-לריה שלהם הצטיינה בתפקידים נגד-גרילה — אשר איש לא שמע עליהם חמש שנים קודם לכן — כשם שהצטיינה ב-לוחמה הקונבנציונאלית. אויביהם נוכחו לדעת, בעת מלחמת העולם השנייה ובעת מלחמת קוריאה, שתוחי ארה"ב לא רק רבים במספר אלא מסוגלים גם להנחית אש מדויקת תוך זמן קצר ביותר ובעוצ-מה רבה ביותר. כיום, יכולה מחלקת רובי-אים בויאט-נאם לקבל סיוע ארטילרי מהיר, מדויק ובעל עוצמה רבה.

בתחום התחזוקה נעשים דברים שקשה להאמין בהם. התעשייה האמריקנית, הע-צומה ורבת-הגונים ביותר אולי בעולם כולו, שולבה בתכליתיות במאמץ המל-חמתי הכולל, המתנהל במרחק ניכר מאוד מן המולדת. ארה"ב הצליחה לייצר כמו-יות ענקיות של מוצרים מכל הסוגים, להו-בילם למרחקים של עשרת אלפים עד חמישה-עשר אלף ק"מ ולהעמידם לרשות יחידותיה ויחידות בעלות בריתה — בכ-מות ובאיכות הדרושות.

הסבתי לארוחת צהריים בחדר האוכל של סוללת הוביצרים מתנייעים בני 105 מ"מ, בקרבת מעבר נאנג-יאנג, לאורך כביש מס' 19. התפריט כלל בין היתר אספרגוס, שזה עתה הוצא מהקפאה, וחלב טרי, ש-הוטס מקליפורניה יומיים קודם לכן. אפשר לפגוש מחלקות רובאים רבות של היל הנחתים, אשר למרות היותן מוצבות בקו הראשון, יש באוהליהן מקררים חשמליים וכן בירה קרה, מקלחות חמות, מזון משו-בח וסרטי קולנוע.

חשוב יותר לניצחון במלחמה: כמעט כל דבר — החל בחלפים קטנים וכלה בציד הנדסי כבד — מאוחסן בבסיסים עורפיים

בוואט-נאם ומוכן לשימוש. כל הדברים הללו נמצאים בפיקוח מערכות אלקטרוניות, שתוך שעות מועטות מאפשרות להריביל ולמסור אפילו חלפים מיוחדים לסוג ציוד נדיר.

התובלה מוצאת לפועל בצורה המועילה והמעשית ביותר. משאית או שתיים הן אומנם חסכוניות בזמן ובכסף אך אטיות וזקוקות לדרכים מאובטחות. מטוסי תובלה גדולים מסוג C-123 ו-C-130 מסוגלים להוביל מטען רב ולטוס מעל שטחי האויב אך מגבלתם היא שהם זקוקים לשדה תעופה מניח את הדעת להמראה ולנחיתה. המסוקים עונים על הבעיה במרבית המצבים ובמרבית המקרים. תוך שעות מועטות אפשר להוביל במסוק לכל מקום מנוע טנק יחד עם החוליה הטכנית שרכיבו.

ניידות אויר

הארטילריה והתחזוקה האמריקנית השיגו שיאים חדשים בוואט-נאם, אך שמים נישא לפניהם עוד ממלחמת העולם הראשונה. תחום חדש שנוצר עקב המלחמה בוואט-נאם מכונה "ניידות-אויר". פעילות זו שונה לחלוטין מההתקפות של הגייסות המוטסים בימי מלחמת העולם השנייה. אז הוצנחו או הונחתו בדאונים דיביזיות של בעלות הברית בשטחי מערב אירופה, עם תותחיהם ואף כלי רכב, אך משנחתו היתה תנועתם מוגבלת.

דיביזיית הפרשים הראשונה (ניידת אויר) של צבא ארה"ב, ובמידה פחותה כל חטיבה או דיביזיה אמריקנית, שמקבלות סיוע מסוקים רגילי, יכולות לנוע דרך האויר אף פעמים אחדות במשך יממה — אם יש צורך בכך. יבילות ההוביצרים 105 מ"מ, על צוותם ותחמושתם, במסוקים, תיקנה באורח קיצוני את החולשה בעצמת האש, ממנה סבלו הגייסות המוטסים בימים עברו. תפישת ניידות האויר מבורסת על ניצול כושרם המלא של צוותי רגלים-ארטילריה. אם יחידת רובאים זקוקה לסיוע ארטילרי, ותותחים בטווח סיוע אינם בנמצא, מקימים מייד איזור נחיתה ומדלגים לשם סוללת ארטילריה ניידת אויר.

תפישת ניידות האויר לא יצאה לפועל בדיוק כפי שתוכננה. אולם, איזה דבר יוצא לפועל בדיוק כפי שתוכנן? לפי התכנון המקורי אמורה היתה דיביזיה ניידת אויר להשתמש לכל תנועתיה אך ורק במסוקים

התקניים שלה. הכל היה צריך לנוע דרך האויר; סולק כל פריט שהכביד על המסוקים של שנת 1965: המרגמות הכבדות מגדודי הרובאים, ההוביצרים 155 מ"מ וכן כלים ארטילריים כבדים יותר. המשאיות הוחלפו בגיפים וכל הרכב המשוריין סולק. דיביזיית הפרשים הראשונה נוכחה במהרה לדעת שיהא הכרח בשינויים. אי אפשר היה להתבסס על תובלה במסוקים בלבד, אף למרחק של 80 ק"מ (בדרך האויר) ממפקדת הדיביזיה לנמל הקרוב ביותר, בלי שהדבר יפגע באופן חמור בכושר הניידות הטקטי. הכרחי היה להקים מערכת תובלה יבשתית, ואכן היא נבנתה. מבנה הדיביזיה, שתוכנן כלקח תרגילים בארה"ב, הוכח כקל מדי לצרכים קרביים, בעיקר נגד יחידות צבא צפון וואט-נאם. על כן הוסיפו טנקים, נגמ"שים וגם תותחי 155 מ"מ. כיום יש בתקן של הדיביזיה משאיות נוסף על הגיפים.

שכלולים אלו חיזקו את תפישת ניידות האויר. בהסרת המצור מעל קיסאן (שם צרו כוחות צפון וואט-נאמים בפיקוד הגנרל גיאפ על כוח אמריקני, וכמעט הצליחו להכניעו), דילגה דיביזיית הפרשים הראשונה על פלוגותיה, גדודיה וסוללות התותחים שלה מפסגה לפסגה במירות מדהימה ובהפתעה, כך שהאויב נאלץ להתכחש בחצי תריסר קרבות קטנים בעת ובעונה אחת, שבכולם היה נחות, או לסגת. האויב החליט להסיר את המצור ולהסתלק. תועלת רבה טמונה בגמישות שמשגיגים בסוג לוחמה כזה, הודות ל-425 המסוקים של הדיביזיה. סוללה אחת בת 6 הוביצרים דילגה 35 פעמים תוך יממה אחת.

המגבלה של ניידות אויר היא תלותה בכושר הפעולה של המסוקים. פרקי זמן ממושכים של מזג אויר גרוע, אבדן ארעי של עליונות אויר, או הופעת נשק נ"מ קל, היעיל נגד מסוקים בידי האויב, מסכנים את התפילה כולה. עד עתה היו בידי אויבי ארה"ב שבדרום וואט-נאם רק מסוקים לעים כבדים מועטים בני 12.7 מ"מ. אולם מזה שנתיים לפחות חמוש האויב גם בתותחים נ"מ 37 מ"מ ובמקלעים דו-קנניים 14.5 מ"מ, ואלו גרמו לאבדות במסוקים האמריקניים שאי אפשר היה להשלים עמן. ברם לכלי נשק מסוג זה, שבידי הצפון וואט-נאמים, יש מגבלות תחזוקה חמורות, והם מהווים מסרות חשופות לפגיעה. לאחרונה מיעטו להשתמש בהם באותו

איזור, ואין להניח שישתמשו בסוגי הנשק הללו בעומק שטחה של דרום וואט-נאם. לוא היה בידיהם נשק קל — כמו טיל נ"מ, המבויית על-ידי חום (דוגמת ה"רד-צ"י" האמריקני) — היתה הבעיה חמורה הרבה יותר.

עוצמה אוירית

ההפצצות האסטרטגיות של חיל האויר האמריקני על גרמניה ויפן במלחמת העולם השנייה השיגו שיאים שקשה אף לשערם. פחות יעילות היו ההפצצות נגד צפון וואט-נאם — עד כדי כך שהפסקתן לא השפיעה באופן ניכר על גידול עוצמתו הצבאית של האויב. עם זאת יש לזכור שהמפציצים האמריקניים הכבדים לא הרחיקו בדרך כלל הרבה מעבר לאיזור המפורז בין שני חלקיה של וואט-נאם, ואילו מטוסים אחרים סבלו ממגבלות מדיניות חמורות באשר לבחירת יעדים.

השימוש בעוצמה האוירית האמריקנית בדרום וואט-נאם הוא טקטי בעיקרו, כיוון שמעטות המטרות האסטרטגיות וקשה לזהותן. אך גם הסיוע האוירי הטקטי בוואט-נאם לקה בחסר. קיימות שתי בעיות: זמן תגובה וזיהוי מטרות. המסוקים החמושים של הצבא ושל חיל הנחתים יכולים להגיע במהירות למטרה, אך לוקים הם בעוצמת אש. לעומתם מטוסי קרבי ההפצצה של חיל האויר הם בעלי עוצמה רבה ביותר אך עלולים לא להימצא באויר ולא להיות מוכנים לקריאה כאשר מתעורר הצורך בסיוע. מסיבה זו רוצה חיל הנחתים לקבל לידינו את השליטה המבצעית על המטוסים שמסייעים לו.

זיהוי מטרות תלוי בגורמים רבים, שכולם מוכרים לאויב. תנאי מזג אויר גרועים הפריעו מאז ומתמיד לטייסים. אין אפשרות לפגוע במטרות שאינן נראות, אלא באופן מקרי. עלוות ג'ונגל מפריעה ממש כערפל. החשיכה עומדת לצד האויב. הצפון וואט-נאמי והואט-קונג יודעים היטב, כי ככל שמתקרבים הם יותר לקוים האמריקניים הם בטוחים יותר מתקיפה אוירית.

ראוי לציין במיוחד שתי התפתחויות חדשות בתחום הסיוע האוירי. מטוסי תובלה, שתפקידם להצניח נורים כדי להאיר את שדה הקרב, מוכנים להזנק משך כל הלילה. סוגים אחרים של מטוסי תובלה חומשו במקלעי "מיני" אחדים, הפועלים על עיקרון "גטלינג". קצב האש שלהם

מגיע לששת אלפים כדורי נאט"ו 7.62 מ"מ בדקה לקנה. אף שקשה להאמין בעצמת אש כזו, הרי תמיד קיימת המגבלה שיש לכוונה אל האויב, אחרת אין בה תועלת. זיהוי מטרות אינה הבעיה היחידה שנית צבת בפני המפציצים ומטוסי קרב-הפצצה של ארה"ב. עליהם להטיל פצצות נפוצות בעלות עוצמה מספקת, כדי ששיגו את מטרותם. מפציצי "B-52" יכולים להפציץ דרך העננים או בלילה, אך יעילותה של הפצצת-רוויה זו מותנית בכיסוי שטח גדול, בלי להשאיר פגמים. הותקן ציוד שמאפשר, באופן תיאורטי, למספר מטוסי סים להפציץ לאורך קוים סמוכים זה לזה במידה מספקת להשמדת כל אויב באזור המופציץ.

הצרה היא שגם האויב יכול לנקוט באמצעי התגוננות יעילים. אפילו שוחה פשוט מהמקטנה במידה רבה את התועלת שב-הפצצות רוויה. בונקרים עמידים אף בפני פצצות 250 ק"ג. כושר המשא של מפציץ "B-52" גדול, אך ככל שהפצצות — הדרושות למשימה מסוימת — גדולות יותר, כך מתמעט מספר הפצצות שמטוס אחד יכול לשאת, והשטח אותו מסוגל הוא לכ- סות — קטן.

האויב הצליח לסכל את ההפצצות — בעזרת מערכת של מנהרות ובונקרים — אף כשריכוזו אוכוך במדויק. אחדים מהבונקרים והמנהרות מצויים בעומק של כ- 5—10 מ', בעיקר החשובים שבין המהבואים התת-קרקעיים, דוגמת מרכזי מבצעים ומרכזי פיקוח. העוצמה האוירית לא ניצחה במלחמת ויאט-נאם, למרות מספר רב ביותר של התקנים חדשים, משוכללים ומסובכים, כגון מצררי פצצות; אלה הם עשרות עד מאות של "פצצונות", שמוטלות על אזורים נרחבים וגורמות תוצאות מוזרות ובלתי נעומות ביותר — ולמרות יכולתן, לא הצליחו להשמיד את האויב אפילו באזור נרחב אחד. הפצצת שטח היתה יעילה עד מאוד נגד עיר מודרנית דוגמת המבורג במלחמת העולם השנייה אך איננה פתרון מתאים להכנעת מדינה פרימיטיבית כצפון ויאט-נאם.

חשיבות הכבישים — מכרעת

די לנו במטוסים וביכולת הביצוע שלהם; בני אדם אינם ציפורים. הם פועלים באופן הטוב ביותר על הקרקע. חשיבותם העליונה של הדרכים הצבאיות ידועה לכוחות הלוחמים עוד מימי קדם. נסעתי מפלייקו

לקינון לאורך כביש מס' 19, הצרפתי, ב-אפריל 1968. כביש זה הוא כיום בעל שני מסלולים רחבים ומכוסים באספלט קשה. יתר על כן; מהנדסי צבא ארה"ב השתמשו באותה טכניקה בה השתמשו הבריטים בהודו לפני 170 שנה. הם בראו את ה-ג'ונגל משני צדי הכביש בעומק של כ-300 מטר. הכביש ושוליו המבוראים מונעים מן האויב להטמין מוקשים, כיוון שאין כל אפשרות להסתירם מתחת לשכבה הסלולה תוך לילה. השטחים המבוראים בכל צד מונעים מארבים.

מוצבים קטנים ומבוצרים ממוקמים ליד גשרים ונקודות חיוניות אחרות לאורך הכביש. מוצבים אחרים ממוקמים לאורך הכביש — גם כאשר אין הם דרושים מפאת תנאי הקרקע. כוח מתואם של רגלים, ארטילריה ושריון פרוש לאורך הכביש; עם זאת מסוגל הוא להתרכז כדי לסכל פעולת אויב בכל מקום לאורך עורק זה, שמוביל לשטח ההררי. יתרונה של שיטה זאת הוא בכוח הקטן, יחסית, שהיא מפעילה — קטן מן הכוח הצרפתי שמילא אותה משימה לפני שהפסידה צרפת את האיזור ב-1954. האויב יכול להתרכז כדי לשים מארב או כדי לתקוף מוצב מבוצר, אך עליו להסתכן בכך, שיאבד את הכוח בהתקפת-נגד של כוחות ארה"ב. אין ספק שהאויב מסוגל להפתיע שיירה או מוצב מבודד. אולם, כוחות ארה"ב ינצלו את הניידות שהכביש מקנה להם כדי להגיב בצורה נאותה.

אין ספק שהאויב יכול לנתק את כביש מס' 19 — כפי שניתק אותו בעת השלטון הצרפתי. אולם, הכוח שירכו האויב כדי לבצע משימה זו יהיה ניכר ויהיה חשוף לתגובה של הכוחות האמריקנים. הכוחות האמריקנים שולטים אמנם רק על רצועה שרוחבה 600 מטר — לכל אורך הכביש — אולם שיטת הגנתם גמישה. כל מוצב מסוי גל להתגבר בכוחותיו הוא על התקפות קטנות; התקפה בקנה מידה גדול יותר — נניח בעוצמה של דיביזיה — תאפשר ל-כוחות ארה"ב להכות באויב בשטח שבו יש לעוצמת האש ולניידות של האמריקנים יתרונ רב.

מסוקים ממושגים מקיימים פטרולים משני צדי רצועת הכביש, וסיוע אויר טקטי יכול להגיע במהירות בעת הצורך. אך חשובים מכל הטנקים, הנגמ"שים והתותחים המתנייעים שתפקידם כפול: הם מגנים על הכביש, כשהם מחופרים ומשולבים ב-

מערכת עמדות הבטון ועמדות שקי החול. אך אם יתקוף האויב מוצב — יסייעו לה-דיפת ההתקפה יחידות ניידות מן המוצב-בים שאינם מותקפים באותה עת.

לוא הייתי קורא את הדברים שכתבתי זה עתה לפני שנסעתי לאורך הכביש הזה ולפני שדיברתי עם הממונים על הגנתו, הייתי מפקפק במהימנותו של הכותב. מוצבים קטנים פגיעים להתקפות פתע תוך-התגנבות; אפשר לארוב לשדרות תגבורת לאורך הדרך ולפגוע בהן. אמצעים כגון ציפוי הכביש בשכבה קשה וברוא השר-ליים אינם נשמעים כפתרונות שדי בהם. אך מראה הטנקים, הנגמ"שים והתותחים המתנייעים, ודברי הלוחמים המוכנים להפעילם — מצמצמים את חזות הסכנות. ואמנם, בעת מתקפת ה"טט" של הויאט-קונג ב-1968. הופגזו מוצבים אחדים והושמדו כמה משאיות, אך כביש מס' 19 לא נותק אף ליום אחד. ואם האויב אינו מצליח לנתק את הכביש, הרי שיפגוש את מלוא עוצמת האש הניידת של צבא ארה"ב.

*

גם בתחום השריון נוסף חידוש בהגנת כביש מס' 19. הטנקים והנגמ"שים דרושים כדי להגן על המוצבים וכדי להגיב על פעילות האויב; כך נוצר מחסור בכלי רכב משוריניים, שילוו את השיירות. לכן שריינו וחישמו גיפים ומשאיות כדי ללוות שיירות ולערוך פטרולים ביעילות רבה. שרינום מאפשר להם לעמוד במידת-מה נגד קליעים של נשק קל. עוצמת אש רבה להם בזכות המקלעים והרובאים שהם נושאים. ומעל לכל — בידיהם יתרון ה-ניידות.

גירסה אחרת של המשאית הלוחמת היא משאית שמתקנים עליה ארבעה מקלעים כבדים בני 0.5 אינץ', כשכולם יורים לאותה נקודת מכוון. אופי המשימה קובע אם ישריינו אותה; ללא שריון גבוה כושר העבירות של המשאית בדרך לא-דרך, ואפשר לנצלה לתפקיד של אבטחת עובדים.

נקודת התורפה — הפטרול

וכעת — דבר מה שאין האמריקנים מבצעים אותו כראוי. אחת המוסכמות של ההיסטוריה האמריקנית היא כושרו של הלוחם לנוע בשקט ובמהירות בשדות וב-יערות. הלוחמים האמריקנים הובילו בעבר אנשים לתוך שטח אויב והחזירום בשלום.

מרבית הפטרולים האמריקניים הם מהסוג הזה.

מקור הצרות נעוץ בכך ששהות של 13 חודש לא די בה כדי ללמוד לחיות ולהי- לחם בג'ונגל (תקופת ההסתגלות של היפ- נים במלחמת העולם השנייה בזירת דרום מזרח אסיה היתה רק כחודש עד חדשיים — המער'). האמריקנים אינם דומים ל- אבותיהם, כי אינם גדלים ביערות ואין להם זמן לקנות את הרגלי הג'ונגל. יתר על כן, החיילים, ברוב היחידות, מספיקים בקושי להסתגל איש לרעהו, ובוודאי ש- אינם מספיקים להסתגל לזירת קרבות זרה ומוזרה. קיימת גם סיבה אחרת שמונעת מחיילי צבא ארה"ב וחיל הנחתים שלו לערוך חדירות עמוקות. חדירות כאלו מסוכנות מדי כדי שקצינים מקצועיים יהיו מוכנים לטול עליהם את האחריות. אם תישמד מחלקה יאבד אמנם מפקדה את חייו, אך בתיק האישי של מפקד הפלוגה יירשם המקרה לחובתו; וכך יהיה הדבר גם לגבי מפקד הגדוד ואולי אף למעלה מזה. לא מצפים מהקצינים האמריקניים לסכן את חיי אנשיהם יותר מן המינימום ההכרחי. הם קיבלו הוראה לנצל את יתרון עוצמת האש ולא את גופות חייליהם.

מודיעין צבאי

אין אומה בעולם שהיו לה המצאות טכ- ניות חדישות כה רבות בתחום איסוף ידי- עות והפיכתם למודיעין כמו לאמריקנים. יש ביכולת האמריקנים להריח את האויב באופן מדעי ברחפם במסוקים, לגלות או לראות את מדורותיו דרך שלוש שכבות של יערות-עד באמצעות אור כוכבים מוג- בר אלפי מונים. ביכולתם להצניח קופסה לתוך הג'ונגל ולקבל ממנה במשך שבועות רבים מידע על מספר חיילי האויב ש- עוברים על ידה. קיימים אמצעים נוספים כמו "מכונות אמת" וטכניקות חדשות לח- קירה, שנבדקו באורח מדעי. איסוף הידי- עות והפקת המודיעין הפכו לנוהלים שיגי- רתיים, לעיתים בעזרת מחשבים. כל אלה הם חידושים. החולשה הגדולה ביותר של האמריקנים בתחום המודיעין, ימייה כימי המלחמה: הם מתקשים במגע עם הויאט- נאמים, ידידים ואויבים כאחד. המקורות העיקריים של המידע הצבאי אשר לרשותו של כל מפקד היו, משך אלפי השנים של ההיסטוריה, שבויים ואורחים החיים בזי- רת הקרבות. שימוש נכון במקורות אלו יכול לספק הערכות מדויקות על עוצמת

הנחתת נשק באמצעות מסוק

המחלקה מנתה 39 נחתים, תורגמן ויאט- נאמי וחמישה סיירים ויאט-נאמיים. האח- רונים היו אנשי ויאט-קונג לשעבר, אשר נשבו והתנדבו לאחר מכן לעבוד עם הנח- תים. התכנית היתה לנצל את אחר-הצה- ריים, כדי לנע במפתיע — תוך כדי בדי- קת מקומות ישוב ותושבים מקומיים — ולהקים מוצב לקראת הלילה. פטרול היה צריך להישלח בלילה, ולהציב מארב לא הרחק מן המוצב.

פטרול זה, כמו חדירות דומות של כוחות צבא ארה"ב בויאט-נאם, קיבל סיוע ב- דרכים שונות. במקרה של היתקלות בעלת אופי חמור היה מקבל סיוע אש של מרג- מות 81 מ"מ ותותחים 105 מ"מ מהבסיס הגדודי. שתי מחלקות טנקים היו בכוננות סמוך למפקדת הגדוד ויכלו לסייע לו בעת הצורך. השטח היה מואר על-ידי מטוסים רבים — אשר אף היו תוקפים את האויב, אם הפעולה היתה נמשכת זמן רב. על כל פנים, לא נשקפה כל סכנה של השמדה. מן הצד השני לא היו לפטרול סיכויים רבים להשיג תוצאות של ממש: לעתים רחוקות בלבד יתקל האויב במארב מסוג זה; המודיעין שלו טוב משל האמריקנים. הפטרול עמו יצאתי היה מסורבל בגלל ריבוי כלי הנשק שנשא עמו, החזיות המ- שוריינות וקסדות הפלדה של חייליו. הציוד שנשא הפטרול כלל 4 מכשירי רדיו. כך נמנעה מן הפטרול תנועה מהירה וח- שאית. אנשי הפטרול לא חדלו מעשן; נאמר על האויב שהוא מסוגל להריח עשן סיגריות ממרחק רב. רק הסיירים הויאט- נאמיים הרגישו כביתם; רוב הנחתים הקימו רעש רב מדי כדי להפתיע איש.

אך לחימתם של החיילים הרגלים בג'ונ- גלים של ויאט-נאם לוקה בחסר. אולם, חייבים הם למנוע מהאויב להגיע לשטחים מהם יכול הוא לשגר טילים אל שדות תעופה חשובים, מצבורי אספקה ומטרות דומות. עליהם לשלוט ולפקח על רצועות של כ-12 ק"מ סביב כל המתקנים החיוניים, אחרת יציב האויב התקני שיגור והאמרי- קנים יסבלו קשות.

ביכולת האמריקנים להגן על אזורים אלו בדרכים שונות, בעיקר באמצעות הארטי- לריה והאוריה; אך כדי שההגנה תהיה יעילה עליהם לרוות את השטח בפטרולים במשך היום והלילה. הפטרולים הללו אינם מתוכננים להרחיק לכת או לשהות זמן ממושך בשטח, הם מסורבלים באופן בלתי רגיל. בסיסי יציאתם הם, בדרך כלל, מפ- קדות גדודים, שמכילות שריון וארטילריה. כל פטרול כולל אנשי קשר וציוד המסוגל לכוון ולטווח ביעילות סיוע אויר וסיוע ארטילרי. פטרולים אלו לא מתרחקים, בדרך כלל, מעבר לטווח המרגמות המסיי- עות, אך מספר הפטרולים ומספר הבסי- סים המסייעים גדול די הצורך כדי להגביל באופן ניכר את פעילות הטילים של האויב. אנשי גרילה אחדים שפועלים בלילה יכו- לים אמנם לשגר טיל או שניים אל אחד המתקנים, אך הללו לא יביאו, בדרך כלל, נזק של ממש.

הורשיתי להתלוות אל מחלקת רובאים מחיל הנחתים לתוך הרצועה המקיפה את דנגג. כל כיתה היתה מצוידת במכשיר רדיו וסופח אליה צוות מקלע, "M-60", על נשקו. כן היתה ברשותם מרגמה בת 60 מ"מ על כל אבוריה ו-58 פצצות.

700" הספורטיבי עם תחמושת 7.62 מ"מ נאט"ו. הרובה החדש הקל "M-16" (בקוטר 5.56 מ"מ) טוב בתנאים מסויימים ורע באחרים. כולם כאיש אחד מעדיפים ללחימה בויאט-נאם את משגר הרקטות לשימוש חד פעמי "M-72" בקוטר 66 מ"מ על פני התול"ר בן 3.5 אינץ' או 90 מ"מ.

סיכום

המלחמה בויאט-נאם היא משונה. יש דבריים כה רבים שהם חדשים, ואחדים מן הדברים החדשים האלו פועלים כראוי כגון ניידות האויר, אבטחת דרכים באמצעות שוליים מבוראים ועוצמת אש ניידת, חקירת שבויים מדעית, הנעשית בכסיות משי. מאידך גיסא נכשלו האמריקנים בתחומים אחדים שעשו אותם בצורה כה טובה בעבר, כמו פטרול ולחימה רגלית ביערות העד. המעצמה החזקה ביותר בעולם לא הצליחה — לאחר ארבע שנות לחימה — להכריע יריב קטן, יחסית, המורכב רובו מפרטים קטני קומה ונבצרים מדעת. ליריב זה יתרונות עצומים בקרקע, באנשים ובסיוע לוגיסטי מארצות שכנות. גם ההחלטות הפוליטיות של האמריקנים רק הכבידו על מלחמתם בויאט-נאם.

אולם, לא שפר חלקם של האמריקנים, אשר הרחיבו את פעולתם בפנים הארץ; קציני מודיעין אחדים הצליחו למדי, אך אלו הם בעלי סגולות חורגות מן הרגיל — כמו ניסיון קודם במזרח הרחוק או כשרון טבעי לשפות.

ההצלחה מותנית בעיקר במגע בלתי אמצעי עם כפריים ויאט-נאמים בעלי השפעה. אך מגעים אלו קשה לבנותם וקל לאבדם, במיוחד כאשר מחליפים קצינים בתוקף הרוטציה השיגרית. כיום עומדים לרשות האמריקנים סוכנים ויאט-נאמים וגם כסף לתשלום עבור ידיעות, אך להביס את האויב במירוץ המודיעיני — משימה זו נראית כבלתי אפשרית.

כלי נשק של החי"ר

דברים רבים נכתבו על אודות כלי הנשק, ישנים כחדשים. האקדה האוטומטי למחצה מקוטר 0.45" הוא העתיק ביותר; שונאים אותו מפאת משקלו ואוהבים אותו בגלל עוצמת ההרג שלו. המרגמה בת 60 מ"מ שניה לו מבחינת הוותק; גילה מעל 30 שנה. הנחתים מעדיפים אותה על פני המרגמה החדשה יותר בת 81 מ"מ אשר בשימוש הצבא. רבים משבחים את משגר הרימונים "M-79"; הנחתים מתגאים במיוחד ברובה הצלפים החדש שלהם, שהוא גירסה צבאית של רובה ה"רמינגטון

האויב, כוונותיו ומיקומו. מפקד שיודע שלושה נושאים אלו, יש לו יתרון גדול על פני האויב. צבאות חזקים מן האמריקנים הובסו בעבר בגלל מודיעין חלש.

בראשית דרכם של האמריקנים בויאט-נאם הם סמכו על המצאות טכניות ועל נוהלים ולא על בני אדם. אמריקנים מעטים בלבד מדברים ויאט-נאמית טובה די הצורך כדי לחקור שבוי או אזרח. האמריקנים השאירו את כל אלו לצבא הדרום ויאט-נאמי, וזה מילא את משימתו על הצד הגרוע ביותר. השבויים עונו ולעיתים אף הוצאו להורג, אך כל מידע בעל ערך לא נלמד מהם. רשתות המודיעין שהוקמו על ידי שלטונות דרום ויאט-נאם בקרב התור-שבים נפלו בהרבה ביעילותם מאלו של האויב.

אך גם בתחום זה חלים שינויים הדרגתיים. סגל המודיעין של צבא ארה"ב ושל חיל הנחתים האמריקני נטל לידיו את הטיפול באויב שנשבה על ידו. חלפו הימים של יחס אכזרי; השבויים מקבלים טיפול רפואי, מזון משובח, שמירת נקיות ומיטה לכל אחד. הופסק הנוהג של כבילת השבויים. החקירות מנוהלות בעדינות ובהסתר מדעי על-ידי אנשים שאומנו במיוחד לכך. השיטה החדשה נותנת אותותיה. מספר העוברים למחנה האמריקני מקרב הצפוניים והויאט-קונג מוכיח זאת.

